Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»
2-й семестр, 2025 рік вступу
денна (заочна) форми навчання

Галузь знань
А Освіта
Спеціальність
А4 Середня освіта
Предметна спеціальність
А4.07 Географія
Освітній рівень
другий (магістерський

Назва кафедри та викладач / викладачі	*Кафедра географії* *Викладач: Щабельська Валентина Георгіївна* *Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/kafedra-geografii/* *E-mail: v.h.shchabelska@udu.edu.ua*
I. Основна мета/цілі навчання	*Метою вивчення навчальної дисципліни «Географічні аспекти сталого розвитку» є формування у магістрантів навичок узагальнення на основі критичного аналізу наявної інформації та власних знань, отриманих у процесі навчання в університеті, різних проблем, пов'язаних із взаємодією природи та суспільства, а також з концепцією сталого розвитку.*
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	*Навчальна дисципліна обов'язкова* *Цикл професійної підготовки* *Шифр у навчальному плані: ПП02*

III. Обсяг навчальної дисципліни

	Денна форма навчання	***Заочна форма навчання***
Кількість кредитів	*3 кредити*	*3 кредити*
Загальна кількість годин	*90*	*90*
Лекційні заняття	*16*	*6*
Практичні заняття	*14*	*4*
Самостійна робота	*60*	*80*

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	***Змістовий тематичний модуль 1*** ***Теоретичні основи дослідження концепції сталого розвитку*** *Тема 1. Феномен поняття «сталий розвиток». Історичні аспекти становлення концепції «сталого розвитку».* *Тема 2. Індикатори сталого розвитку. Принципи сталого розвитку. Чинники ризику при переході до сталого розвитку.* *Тема 3. Імплементація цілей сталого розвитку в Україні.* ***Змістовий тематичний модуль 2*** ***Складові концепції сталого розвитку.*** *Тема 4. Екологічна складова концепції сталого розвитку.* *Тема 5. Соціальна складова концепції сталого розвитку.* *Тема 6. Економічна складова концепції сталого розвитку.* ***Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle: https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=3223***
V. Результати навчання	***ПРН 1.*** *Знання і розуміння теоретико-методологічних засад географічної науки, методологічних принципів географічних досліджень, просторових властивостей суспільства, глобалізації і регіоналізації світосистемних відносин;* ***ПРН 6.*** *Демонструвати розуміння значущості просторових відносин у природі та суспільстві, пояснювати просторову диференціацію географічного середовища і соціально-економічної діяльності людини, установлювати функціональні і просторові зв'язки та взаємозалежності у системі «природа-населення-господарство» на різних територіальних рівнях;* ***ПРН 7.*** *Застосовувати базовий понятєвий, термінологічний, концептуальний апарат конкретних галузей географії, їх теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природничо- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язати та порівняти різні погляди на проблемні географічні питання;* ***ПРН 14.*** *Здатність застосовувати навички просторового аналізу геосистем для вирішення проблем оптимізації земле- та природокористування та просторового планування;*
VI. Порядок та критерії оцінювання	***Форми і методи поточного контролю*** *Поточний контроль* — *Опитування (усні), доповіді, творчі роботи (презентації, командні проєкти), онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи.* *Підсумковий контроль* — *Екзамен* *Оцінювання поточної успішності ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:* 1. *Усна відповідь – 3 бали.* 2. *Тестування – 10 балів (2 тести по 5 балів кожен).* 3. *Творчі роботи – 20 бали (4 роботи по 5 балів кожна).* 4. *Виконання практичних завдань – 4 бали (2 роботи по 2 бали кожна).* 5. *Модульна контрольна робота – 8 балів.*

Навчальна дисципліна завершується ***екзаменом,*** *максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів.*

До початку екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум ***35 балів****. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право складати залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.*

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). *Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.*

Високий рівень (80 – 89 балів). *Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.*

Достатній рівень (70 – 79 балів). *Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.*

Задовільний рівень (65 – 69 балів). *Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.*

Низький рівень (60 – 64 балів). *Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.*

Незадовільний рівень:

- ***35 – 59 балів з можливістю повторного складання.*** *Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;*
- ***0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.*** *Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.*

VII. Політика курсу	*Відвідування лекцій та практичних (семінарських) занять є обов'язковим. Студент повинен ретельно готуватися до практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацьовувати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях.* *Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких завжди представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн через платформи Google Meet або Zoom.*
VIII. Основні інформаційні ресурси	1. *Боголюбов В.М. [та ін.] Стратегія сталого розвитку : підручник / за ред. В. М. Боголюбова. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ : Видавничий центр НУБіП України, 2018. 328 с.* 2. *Зеркалов Д. В. Проблеми екології сталого розвитку: Монографія. К.: Основа, 2013. 430 с.* 3. *Лісовський С.А., Марушевський Г. Б., Павличенко П.Г., Руденко Л.Г., Тимочко Т.В. Проект доповіді України до конференції ООН зі сталого (збалансованого) розвитку Ріо+20. К.: Центр екологічної освіти та інформації. 2012. 60 с.* 4. *Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Середа, Т. Тимочко. 2 вид. К.: 2011. 392 с.* 5. *Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольский, Є. М. Безсонов, Г. В. Нєпєіна, Д. О. Крисінська, Н.А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с.* 6. *Методичні матеріали для впровадження освітнього модуля «Основи стратегії сталого розвитку в Україні». Програма розвитку ООН в Україні. URL: https://www.sd4ua.org/wp-content/uploads/2015/02/metod_materialy_do_modulyu.pdf* 7. *European Sustainable Development Network (ESDN). URL: https://www.esdn.eu* 8. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: https://sdgs.un.org/2030agenda*
	Обговорено та затверджено на засіданні кафедри географії протокол №___ від _____ серпня 202____ р.